

Beszámoló a MÉK Elnökségének 2017. évi munkájáról

A 4 évvel ezelőtti 2014. évi márciusi küldöttgyűlésen nem voltak beszámolók. Ennek oka az volt, hogy a 2013. évi novemberi tisztújításon egy-két elnökségi tagot ugyan újraválasztottak, az elnökség többsége azonban cserélődött. A 2017. novemberi tisztújításon a frissítés és a kontinuitás szerencsésen alakult, új elnökségi tagtársaink Bachmann Bálint Pécsről, Schulcz Péter Szegedről és Tutervai Mátyás Győrből. Ezzel a kvázi „területi” képviselő is jól alakult. A régiek Dulácska, Eltér, Hajnóczi, Makovényi, Szalay és Turi tovább folytatják a megkezdett munkájukat. Nem történt lényeges csere, az Etikai-fegyelmi Bizottság és a Felügyelő Bizottság soraiban sem. Ennek okán beszámolót is készítettünk az elnökség, Etikai-fegyelmi Bizottság és a Felügyelő Bizottság 2017. évi munkájáról.

2017-ben **20 éves lett az országos kamara**, és mindkét küldöttgyűlése, eltért a megszokottól, hiszen az egyik az ünnepi megemlékezés, a másik pedig a tisztújítás jegyében zajlott.

Kiadványt állítottunk össze, amelyben a „létrehozók” reprezentánsai, az országos kamara eddigi szinte minden elnöke írt a kamarával kapcsolatos gondolatairól, illetve a területi kamarák is visszaemlékeztek a kamarai élet kezdeteire. Emellett a 20 év összes országos és területi kamarai tisztségviselője, bizottsági tagja és titkára felsorolásszerűen szerepel a könyvben, amely kordokumentumnak készült a 20 évről. Megemlékeztünk azokról a meghatározó építészekről, akik a kamara, mint köztestület létrehozásában közreműködtek: Bodonyi Csaba, Ertsey Attila, Gyüre Zsolt, Jámbor Imre, Kampis Miklós, Kaszab Ákos (+), Makovecz Imre (+), Maros Tamás (+), Müller Ferenc, Noll Tamás, Róth János, Vámosy Ferenc. A kamara első elnöke Callmeyer Ferenc volt.

A MÉK Elnöksége minden hónapban legalább egyszer, rendszerint hó első péntekén, illetve szükség szerint további alkalmakkal is tartott **elnökségi ülést**, amelyen általában minden elnökségi tag részt vett. Az ülésre a MÉK elnökségének tagjai mellett meghívást kaptak a MÉK Felügyelő és Etikai-fegyelmi Bizottságának elnökei, illetve a tagozati elnökök is.

A **küldöttgyűlések** előkészítése, jogszabályok megbeszélése és egyéb információcsere céljából 2017. évben is területi elnökök testülete ülést rendezett a MÉK, ahova a területi építész kamarák mellett a MÉK tisztségviselői is meghívást kaptak. A két kihelyezett ülésre Lajosmizsén és Inárcson került sor.

A szakma számára 2017-ben kiemelt feladata volt a **Település Arculati Kézikönyvek** készítése, amelyeket az építész kamaráknak is véleményezni kellett. A feladatot a Miniszterelnökség kiemelten támogatta, szakmailag, erkölcsileg és nem utolsósorban anyagilag is. A Település Arculati Kézikönyvek készítése során az egész országban a figyelem ráirányult az építészet és az épített környezet fontosságára. A TAK elsősorban az építetőknek készült útmutató, amely segíteni kíván a tervezés folyamatában, bemutatva és kiemelve az adott település kulturális és épített értékeit, ajánlásokat megfogalmazva az olvasónak az egyes településrészek tekintetében. Az ajánlások nem kötelező jellegűek, nem a tervezési szabadság megkurtítása a cél, hanem a látómező kiszélesítése, ötletadás.

A Magyar Építész Kamara a 266/2013. (VII.11.) Korm. rendelet **alapján jogosultsági vizsgát és beszámolót** tart a hozzátartozó szakterületek új szakmagyakorlóinak. A tervezői, szakértői, felelős műszaki vezetői és műszaki ellenőri vizsgákat 1 napos ingyenes konzultáció előzi meg, ahol a résztvevők megkapják a kidolgozott tananyagot is. A vizsgákra és beszámolókra február – június és szeptember – november hónapokban került sor.

A **kötelező továbbképzés** tananyagai a 2017-es év elején megújításra kerültek, azok a MÉK honlapján elérhetőek.

A kötelező továbbképzések formája a MÉK Elnökségének döntése alapján tantermi, valamint online képzések. A tantermi képzéseket országosan a MÉK szervezte és bonyolította le Budapesten, illetve a területi kamarák kéréseinek figyelembevételével vidéken. A távoktatásos, online formában történő kötelező továbbképzéseket kizárólag az Építész Továbbképző NKft. végezte és végzi a jövőben.

A MÉK egész évben próbálta felkészíteni a szakmagyakorlókat a folyamatosan változó jogi környezetre azzal, hogy a MÉK honlapon történő tájékoztatók közzététele mellett az aktuális témához kapcsolódóan szakmai továbbképzéseket szervezett a tantermi kötelező továbbképzések mellett, azokat az igények alapján vidéki képzéseként is lebonyolítva. MÉK képzések:

- A kötelező felelősségbiztosítás bevezetésének szerződéses kérdései
- Felkészítés a közel nulla energiaigényű épületek tervezésére
- Épületenergetikai tanúsítói vizsga felkészítő és tudásfelfrissítő képzés
- ÉTDR és E-építési napló alkalmazása
- 1. Műemlékvédelem jelenkori kérdései
- Műemlékek állapot vizsgálata és a történelmi szerkezet - Műemlékvédelem jelenkori kérdései 2.

A BÉK és a PMÉK által alapított Építész Továbbképző Nkft. az év során 130 továbbképzési rendezvényt tartott. Ezeken résztvett 2824 fő szakmagyakorlónk. A kiadott továbbképzési pontok száma 4150 volt.

A BÉK által alapított FUGA Építészeti Központban az év során 130 továbbképzési rendezvény volt, amelyek összevont továbbképzési pont értéke 119 pont volt.

A MÉK ebben az évben is egy önálló standdal és két továbbképzéssel vett részt a **Construmán**. Az első napon a már hagyományosnak tekinthető kötelező továbbképzést rendeztünk, a második napon pedig az aktuális változásokról hallhattak szakmai előadásokat. A két továbbképzésen 420 szakmagyakorló vett részt. A kamarai tagok a MÉK és a Hungexpo Zrt együttműködési megállapodásának köszönhetően a szakmai napokon ingyenesen tekinthetik meg az építőipari szakkiállítást minden évben. Ezzel a lehetőséggel 2017-ben is több ezren éltek.

2017 év vége felé a **jogalkotásban** a korábbi években kialakult Miniszterelnökséggel történt szoros együttműködés sok esetben fellazult, ennek fő oka, hogy más tárcákhoz tartozó törvényekhez készített módosított jogszabálysomagokban rendelkeztek szakmánkat érintő kérdésekről is, amelyek azonban nem kerültek egyeztetésre, sok esetben a minket felügyelő minisztériummal sem. Különösen kiemelendő az Ákr. – és a hozzá csatlakozó kormányrendeletek – elfogadásának körülménye, amellyel kapcsolatban a kamarát semmilyen úton nem keresték meg.

A Miniszterelnökség a MÉK és a területi építész kamarák részére már 3. éve biztosít anyagi támogatást.

A többoldalú társadalmi, köztestületi **kapcsolati rendszerben** szerteágazó munkát kellett végezni a kamara és a szakma érdekeit szem előtt tartva. Az új jogszabályi környezetről, a szakmagyakorlás körülményeiről a területi építész kamarák tagjainak a kötelező továbbképzések keretén belül került sor.

Egész évben szoros együttműködés volt az MMK és a MÉK között az ÉMTSZR-ről szóló kormányhatározat végrehajtása érdekében. Erre a feladatra megbízott szakértőink folyamatosan együtt dolgoztak a mérnöki kamara szakértőivel.

Az elmúlt évben a MÉK az MMK-val (Magyar Mérnöki Kamara) valamint az ÉVOSZ-val (Építőipari Vállalkozók Országos Szövetsége) és a TMSz-vel (Magyar Tanácsadó Mérnökök és Építészek Szövetsége) közösen kidolgozta – kormányzati felkérésre - a beruházási folyamatok alaprendszerét, melynek része a tervezői szolgáltatások rendszere. A kidolgozott koncepció – mely a közepes és nagyberuházásokra vonatkozik - átadásra került a Miniszterelnökségnek.

A Magyar Művészeti Akadémia Építőművész tagozatának munkájáról folyamatos tájékoztatást kapott az elnökség, a kamara aktuális kérdéseivel kapcsolatban szintén több egyeztetést folytattunk.

2017-ben az Ybl-díj a Pro Architectura díj és a Diplomadíj pályázatok elbírálásában a MÉK Elnöksége folyamatosan és több taggal képviselte magát.

2017 végén megjelentettük az Épített környezeti nevelés az óvodában című **kiadványt** a kultúrAktív egyesülettel közösen, amelyet azért tartott rendkívül fontosnak a MÉK Elnöksége felvállalni, mert a következő nemzedékek életének meghatározója az őket körülvevő környezet. E gondolat jegyében több **konferencia** szervezésében is részt vettünk.

2017 közepétől ütemezetten felkészültünk az elektronikus ügyintézés lehetőségének biztosítására, amelyből a hivatalok közötti ügyintézés megvalósult.

A **Diplomaazonosító szakértői testület** 2017 évben folyamatosan bírálta el a beérkező kérelmeket. A testület ezen számos megkeresésre korábbi ügyek precedens értékű eseteinek ismertetésével adott tájékoztatást.

A MÉK a jogszabály előírásai szerint működteti a **Továbbképzési Szakértői Testületet**. A Testület tagjait a MÉK mindenkor Elnöksége nevezi ki. A Testület kinevezése folyamatos, ezzel biztosított a folyamatos működés. 2017-ben havonta tartottak ülést, kivéve a nyári augusztusi kamarai szünetet. Az üléseken a beérkezett továbbképzési rendezvények pályázatait és az önképzésekre vonatkozó egyéni kérvényekre a pont-megállapításokat bírálta el.

Jelenleg a 266/2013 (VII.13.) Korm. rendelet szabályozza a kamarai továbbképzést. 2017. január 1-től a jogszabály változásnak megfelelően a nyilvántartott szakmagyakorlóknak is kell szakmai továbbképzést teljesítenie. A MÉK Továbbképzési Szabályzat szerint működik a továbbképzési rendszer.

Szakmai továbbképzés szervezésére mind kamarai, mind külső szervezetek pályázhatnak. A továbbképzési pontokat a Testület által elbírált, a kamarai rendszerbe befogadott és értékelt továbbképzéseken, továbbá önképzési formában is teljesíteni lehet. Továbbképzési pályázatok és egyéni kérvények az utóbbi években:

<i>A Testülettel által elbírált szakmai továbbképzési pályázatok száma</i>	<i>Önképzés keretében benyújtott és a Testület által elbírált egyéni kérelmek száma</i>
2014 : 276 db	2014 : 140 db
2015: 293 db	2015 : 190 db
2016 : 262 db	2016 : 171 db
2017 : 284 db	2017 : 148 db

A 2017. novemberi MÉK tisztújítást követően a 2017. decemberi ülésen 14 db továbbképzési pályázatot és 28 db egyéni kérvényt bíráltak el. A MÉK honlapon található meg az országos továbbképzési információs és pályázati rendszer (OTIR). Továbbra is lehet keresni a jóváhagyott továbbképzési rendezvényeket, egészen 2010-ig visszamenőlegesen. Az oldal a MÉK honlap-rendszeren belül az első 5 legkeresettebb oldal között van. Az OTIR rendszer fejlesztése évek óta kívánatos lenne, ennek részletein jelenleg dolgozunk.

„Építészek kiválasztásának régóta ismert módszere a pályáztatás. A történelem során számos korszakalkotó épület létrejöttét előzték meg tervpályázatok, melyeknek nyertesei nemcsak az utókor tiszteletét, hanem kortársaik elismerését is kivívták. A nagy nyilvánosság előtt zajló művészi megmérettetés közbeszéd tárgya lehet, és a minél tökéletesebb eredmény érdekében, figyelemreméltó szakmai párbeszédet eredményezhet. Sok éves tapasztalat, hogy a pályázatokra érkezett munkákban számos olyan javaslat merül fel, amely alkalmas arra, hogy az építetők eredeti elképzeléseit tovább finomítsa, új szempontokat vessen fel, netán alapvetően más irányba terelje azokat. A pályázatok valójában brainstorming-ra stimuláló szakmai versenyre hívják az építészeket, és ha valóban mindenki komolyan gondolja, az építetőt, az építést, a kivitelezőt és a majdani használót egyaránt érintő nyer-nyer (win-win) szituációt eredményezhet.

Egy beruházás sikerét, a beruházásra szánt anyagi javak leggazdaságosabb felhasználást a közösség érdekeinek körültekintőbb figyelembevételét az alkotók és munkáik nyílt versenyeztetése biztosítja. A tervpályázatokra szánt anyagai és időbeli ráfordítás egyértelműen megtérül az épületek élettartama során és az alapos előkészítés, garantált minőség, használhatóság, a fenntarthatóság, de a későbbi értékesítés szempontjait tekintve is kedvezőbb eredményt ígér.

Az építészek versenyeztetése bármely tervezési feladat kapcsán célszerű, legyen az belsőépítészet, épület-, város- vagy tájtervezés. A tervpályáznál az építető a legkülönbözőbb javaslatokat hasonlíthatja össze, pontosíthatja saját elképzeléseit, hogy végül valóban a céljainak legjobban megfelelő megoldás mellett döntsön. A pályázatra fordított anyagiak fejében számos tervjavaslat születhet és a megrendelő, az ötletek változtatás tárházából a legkézenfekvőbb megoldások mellett a legoptimálisabb, funkcionális, gazdasági, esztétikai és ökológiai szempontokat teljesítő pályaművek közül választhat.

Építésként és egyben környezetünkért felelősséget érző „felhasználóként” határozott meggyőződésünk, hogy a tervpályázati rendszer a minőségi építésnek egy olyan

eleme, amely minden mai építési projekt esetében kiválóan alkalmazható.”
(Szövegrészlet a Magyar Építész Kamara Építészeti tervpályázatokról kiadott ismertetőjéből.)

A **tervpályázatok** története a Kr. előtti 5. századtól ismert. 1401-ből a firenzei dóm kupolája (tervező: Brunelleschi) volt az igazán ismert első nagy építészeti tervpályázat. Hazánkban a nagy középületek sora valósult meg tervpályázat útján, ezek az épületek még ma is kiválóak és időtállóak, a városkép jeles alakítói. (Magyar Tudományos Akadémia épülete, Operaház, Országház, Szépművészeti Múzeum, stb.)

Talán a legismertebb külföldi példák a Pompidou Kulturális Központ, a Louvre piramisa, a Sydney Operaház vagy a Reichstag átépítése, új építészeti stílusokat, politikai nézeteket és irányzatokat indított el, amelyek nemcsak a maguk országában, hanem az egész világon elterjedtek. A jelenkorban is számos kiváló építészeti alkotás született tervpályázat útján. Csupán a Pécs, Európa Kulturális Fővárosa 2010 idejében 16 tervpályázat volt Pécssett, amelynek eredménye a Zsolnay Negyed rekonstrukciója, a Regionális Könyvtár és Tudásközpont épülete, a Kodály Központ és Hangversenyerem. De ide sorolható a Győri Ítéltábla, a Debreceni Igazságügyi Központ és számtalan közintézmény, irodaházak sora.

A tervpályázati eljárás alkalmazása nagy előnyt jelent a direkt megbízással szemben, különösen abban az esetben, ha a tervet más helyszíneken is adaptálni kívánják, kvázi „típustervként”. Ilyen esetben különös körültekintéssel kell eljárni annak érdekében, hogy a „prototípus” jó legyen. Könnyű és gazdaságos legyen a telepítése, építése, használata, fenntarthatósága, gazdaságossága, hasznossága és az esetleges bővíthetősége, könnyű átépíthetősége.

Sokkal könnyebb az átlagosnak tekinthető – pályázonként 20-40 db – tervből kiválasztani a legjobbakat, és rögtön megismerni a tervek előnyeit és hátrányait. (A rossz tervekben is sokat lehet tanulni!)

A tervpályázat biztosíthatja – közbeszerzés esetén – a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását, amely közel fél évvel lerövidíti az eljárást és egyben megkönnyíti a tárgyalásokat és a szerződéskötést.

A tervpályázat további – kevésbé érzékelhető – jelentős előnye a titkosság, nyilvánosság és a megbízások tisztasága. Óriási reklám értéke van itthon és külföldön egyaránt erősítve a demokratikus, nyitott eljárások sorát.

Összefoglalva a tiszta versenyek, mint általában a tervpályázatok, hozzák meg a legkiválóbb alkotásokat és megoldásokat. Általuk lehet kiválasztani a feladatra a legjobb tervet és egyben a legjobb tervezőt.

Politikai–gazdasági–társadalmi hatása később is folyamatosan érezhető, mert a teljes folyamat a meghirdetéstől a megvalósulásig a nyilvánosság előtt zajlik.

2017. tervpályázati feladatok a MÉK Kft-ben	
Korábbi projektek ismertetése, időpontjai (-tól, -ig, év/hónap formátumban)	Ellátott funkciók feladatok és beosztások ismertetése
Siófok hajókikötő területrendezés 2016.11.18-tól eredményhirdetés 2017. február hó (teljes bevétel 2016-ban!)	teljes lebonyolítás , mint Lebonyolító
Nemzeti Médiahatóság mérőlabor 2016.12.17-től eredményhirdetés 2017. március hó	teljes lebonyolítás , mint Lebonyolító 4,0 Mrd
Kerepesi úti Sportpark fejlesztése tárgyú tervpályázat	teljes lebonyolítás , mint Lebonyolító 20,0 Mrd
Paks új lakóterület tervpályázat városrendezési és építészeti tervpályázat, eredményhirdetés 2017.04.28.	teljes lebonyolítás , mint Lebonyolító 6-8 Mrd
Martonvásár MTA új Kutatóközpont építészeti tervpályázat, eredményhirdetés 2017.07.04.	teljes lebonyolítás , mint Lebonyolító 7-8 Mrd
Budapesti Corvinus Egyetem Sportlétesítmény tervezésére kiírt tervpályázat, 2017. 09.25.	teljes lebonyolítás , mint Lebonyolító 4,0 Mrd
Budapesti Corvinus Egyetem Kollégium és Professzori vendéglakások tervezésére kiírt tervpályázat, 2017.09.25.	teljes lebonyolítás , mint Lebonyolító 6,0 Mrd

Budapest, 2018. május 9.

Hajnóczi Péter
Szalay Tihamér
Turi Attila
Dulácska Zsolt
Eltér István
Makovényi Ferenc